

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 07/07/2022 17:29
Sayı: E-120.07-1047666
BALIKÇILIK VE SU ÜRÜNLERİ
YETİŞTİRİCİLİĞİ YILI
2022

Sayı : E-54045643-610-6183531
Konu : Soru Önergesi 7/63510

7/63510
G.K.160

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.04.2022 tarih ve 43452547-120.07-1007831 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Eskişehir Milletvekili Sayın Dr. Arslan KABUKCUOĞLU'na ait 7/63510 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Vahit KİRİŞÇİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş 7/63510 (2 Sayfa)

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN DR. ARSLAN KABUKCUOĞLU'NA AİT
7/63510 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Ülkemizde 2002 yılında 3.471.816 ton gübre üretilmiş iken, 2021 yılında 6.335.104 tona çıkmıştır.

Yurt içi gübre arz güvenliğinin sağlanması adına, hem Ülkemizde üretilen gübrelerin hem de amonyak ve sülfürik asit ihracatı kayda bağlanarak kısıtlanmıştır.

Tarımsal üretim yapan üreticilerimize bitkisel üretimin en önemli girdilerinden olan gübre destekleme ödemesi yapılmaktadır. Gübrede %18 olan KDV oranı, 10 Şubat 2016 tarihli Resmi Gazete' de yayımlanan düzenleme ile kaldırılmıştır. Bununla beraber, 2019 üretim yılından itibaren katı organik ve organomineral gübre kullanan üreticilerimize gübre desteğine ilave olarak dekara 10 TL destekleme ödemesi başlatılmış ve bu miktar 2020 üretim yılında % 100 artışla dekara 20 TL'ye çıkarılmıştır. 2020 yılında 18,7 Milyon TL ve 2021 yılında 79,6 Milyon TL organik ve organomineral gübre desteği ödemesi yapılmıştır. Bu kapsamda; Ülkemizde 2019 yılında 232 Bin ton olan organik-organomineral gübre kullanımı, 2020 yılında 391 Bin tona çıkmıştır.

Gübre fiyatları karşısında çiftçilerimizin olumsuz etkilenmemesi ve tarımsal üretimin kesintisiz devam etmesi için mevcut gübre destekleri 2021 yılında %100 oranında artırılmıştır. 2021 üretim sezonuna ait hububat grubunda yer alan ürünlerin gübre desteği %25, 2022 üretim yılı için ise tüm ürünlerin gübre desteği %100 oranında artırılmıştır. Bunun yanında, 2021 yılı üretim sezonu için, hububat grubunda yer alan ürünlere bir defaya mahsus olmak üzere dekara 50 TL ek girdi desteği ödenmiştir.

2002 yılında 1,8 Milyar TL olan tarımsal destek bütçesi her yıl artırılarak 2022 yılında 29 Milyar TL'ye çıkarılmıştır. Bitkisel üretim desteklerine 2022 yılında ayrılan pay ise 17,3 Milyar TL olarak belirlenmiştir. 2022 yılı bütçesinden 1,86 Milyar TL gübre desteği ödemesi yapılmıştır. 2002-2021 yılları arasında ise 10,12 Milyar TL gübre desteği verilmiştir.

Ülkemizde üretimi veya ithalatı yapılarak piyasaya arz edilen gübrelerin taşıması gereken şartlar ve buna ilişkin analiz metotları, belgelendirme, denetim ve piyasaya arzla ilgili usul ve Esaslar; 23.02.2018 tarihli ve 30341 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarımda Kullanılan Organik, Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik" ve 09.06.2021 tarihli ve 31506 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren "Tarımda Kullanılan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği" ile belirlenmiştir. Söz konusu Yönetmeliklerde belirlenen şartları taşıyan gübreler belgelendirilmek suretiyle piyasa arz edilmesine müsaade edilmekte ve Mevzuat kapsamında denetim ve kontrolleri yapılmaktadır.

Gübrelere paketlenme aşamasından son kullanıcıya kadar takibinin sağlanmasına ilişkin usul ve Esasları belirleyen "Piyasaya Arz Edilen Gübrelerin İzlenmesine Yönelik Tebliğ" 6 Nisan 2017 tarih ve 30030 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmesini takiben Gübre Takip Sistemi (GTS) uygulaması nitratlı gübrelerde 1 Ocak 2018, diğer gübrelerde ise 1 Temmuz 2018 tarihinde uygulanmaya başlamıştır. Gübre Takip Sistemi uygulaması ile piyasaya arz edilen gübreler kayıt altına alınarak üretimden son kullanıcıya kadar bütün tedarik zincirinde izlenebilmekte ve bu sayede taklit ve tağşiş edilmesi önlenerek hem üretici hem de tüketicinin korunması sağlanmaktadır. Yürürlükteki Mevzuat kapsamında, Ülkemizde gübrelerin piyasaya

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

arz edilebilmesi için Bakanlığımızdan lisans belgesi ve tescil belgesi alınmış olması zorunluluğu bulunmakta olup Gübre Takip Sistemi dışında gübre satışına müsaade edilmemektedir.

Tarım ve Orman İl Müdürlükleri tarafından resen veya şikayet/ihbar üzerine yapılan denetimlerde Mevzuata aykırılık tespit edilmesi durumunda, Tarımda Kullanılan Gübrelerin Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliği kapsamında idari yaptırım ve idari para cezası uygulanmaktadır.

Türkiye’de gübre üretimi yapan fabrikaların kesintisiz olarak üretime devam etmesi yanında, gerekli yurtiçi ve yurtdışı bağlantıların da yapılması nedeniyle çiftçilerimize yönelik gübre arz ve tedarikinde problem bulunmamaktadır. Ülkemizde 7 büyük firmaya ait 16 üretim tesisinde gübre üretimi yapılmaktadır.